केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य व मका विकास कार्यक्रम (Integrated Scheme of Oilseed and Maize-ISOPOM) सन २०१३ - १४ मध्ये राबविण्यास वित्तीय मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांकः एगम -१२१३/ प्र.क्र. ७०/४-ओ,

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२

> > तारीख: १९ ऑगस्ट, २०१३

वाचा

- 9) शासन निर्णय क्रमांकः, कृषि व पदुम विभाग क्र. आयएसओपी -१६१२/ प्र.क्र. ८६/ ४-अ दि. २९ जून, २०१२, ०४ ऑक्टोबर, २०१२, ०२ नोव्हेंबर, २०१२ व २९ मार्च, २०१३
- २) शासन निर्णय क्रमांकः , कृषि व पदुम विभाग क्र. एगम -१२१३/ प्र.क्र. ७०/ ४-अ दि. ३१ मे, २०१३
- ३) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. १४-१/२०१३-सीए-॥, दि. ०४ जुलै, २०१३ (दोन पत्रे)
- ४) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. जा.क्र. कृ.आ./विप्र-२/ आयसोपॉम/अनुदान मागणी /३५२/२०१३, दि.१७/७/२०१३

प्रस्तावना

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय गळीत धान्य उत्पादन कार्यक्रम, राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम व गतीमान मका विकास कार्यक्रम राज्यात सन १९९५-९६ पासून राबविण्यात येत होता. सन २००४-०५ पासून सर्व कार्यक्रम एकत्रित करुन केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, तेलताड व मका विकास कार्यक्रम (Integrated scheme of Oildseed, Pulses, Oilpalm and Maize-ISOPOM) ही योजना कडधान्य हा घटक वगळता अन्य घटकांसाठी राज्यात राबविण्यात येत आहे. या योजनेच्या निधीत केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ७५:२५ असे आहे.

सन २०१०-११ पासून तेलताड या घटकाचा, या योजने अंतर्गत केंद्र शासनाने प्रस्तावित केल्याप्रमाणे समावेश करण्यात आला होता. तथापि, सन २०१३-१४ मधील सदर योजनेकरिता असणारी कमी तरतूद पाहता सदर कार्यक्रमाचा अंतर्भाव राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या तेलताड क्षेत्र विस्तार कार्यक्रमामध्ये करण्यात आला. कडधान्य या घटकाचा अंतर्भाव सन २०१०-११ पासून राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियाना अंतर्गत करण्यात आला आहे. सन २०१३-१४ मध्ये सदर कार्यक्रम गळीतधान्य व मका या दोन पिकांसाठीच राबविण्यात येणार आहे. केंद्रीय संदर्भाधीन दिनांक ०६ मे, २०१३ च्या पत्रान्वये सन २०१३-१४ मध्ये केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य व मका विकास कार्यक्रम (Integrated Scheme of Oilseed, Oilpalm and Maize - ISOPOM) राज्यात राबविण्यासाठी रु. ४७११.८२ लक्ष (रु. सत्तेचाळीस कोटी अकरा लाख ब्याएँसी हजार फक्त) कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. सदर निधीच्या कार्यक्रमास संदर्भाधीन अ. क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधीन अ.क्र.३, दि. ०४ जूलै, २०१३ च्या दोन पत्रान्वये पहिल्या हप्त्यापोटी रू. २३९६.५८६३ लाख निधी वितरित करण्यास मंजूरी दिली आहे. त्याचप्रमाणे कृषि आयुक्तालयाने आयुक्तालय स्तरावर बियाणे या बाबीसाठी राज्यहिश्श्याची रक्कम रू. ३८१.२५ लाख निधीची मागणी केली आहे. सदर योजनेंतर्गत केंद्र शासनाने मंजूर केलेली रू. २३९६.५८६३ लाख व आयुक्तालय स्तरावर बियाणे या बाबीसाठी राज्यहिश्श्याची रक्कम रू. ३८१.२५ लाख असे एकूण मिळून रू. २७७७.८३६३ लाख (रू. सत्तावीस कोटी सत्त्याहत्तर लाख त्र्याएँशी हजार सहाशे तीस फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

सन २०१३ - १४ या वर्षासाठी केंद्र शासनाने त्यांचे संदर्भाधीन दिनांक ०४ जूले, २०१३ च्या दोन पत्रांन्वये केंद्र पुरस्कृत "आयसोपॉम "योजनेअंतर्गत एकात्मिक गळीतधान्य व मका विकास कार्यक्रम राबविण्यास पहिल्या हप्त्यापोटी रु. २३९६.५८६३ लाख निधीस मंजूरी दिलेली आहे. आयुक्तालय स्तरावर "बियाणे" या घटकाच्या खर्चासाठी कृषि आयुक्तालयाने राज्य हिश्श्याची रू. ३८१.२५ लाख निधीची मागणी केली आहे. केंद्र शासनाने दिलेली मान्यता व कृषि आयुक्तालयाने राज्य हिश्श्याची रेज्य हिश्श्याची केलेली मागणी विचारात घेऊन एकात्मिक गळीतधान्य व मका विकास कार्यक्रम राज्यात सन २०१३-१४ मध्ये राबविण्यासाठी एकूण रक्कम रू. २७७७.८३६३ लाख (रू. सत्तावीस कोटी सत्त्याहत्तर लाख त्र्याएँशी हजार सहाशे तीस फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास या शासन निर्णयान्वये शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. केंद्र शासनाने पहिल्या हप्त्यापोटी मंजूरी दिलेल्या रू. २३९६.५२२९ लाख निधीचे वर्गनिहाय वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले आहे. सदर योजना राबविताना नमूद केलेला निधी व त्यानुषंगाने राज्य हिश्श्याचा निधी त्या- त्या वर्गातील लाभार्थ्यांसाठीच खर्च केला जाईल याची खबरदारी घ्यावी.

अ.क्र.	वर्ग	पहिल्या हप्त्यापोटी वितरित केलेली रक्कम (रूपये	
		लाखात)	
9	सर्वसाधारण/इतर	२००७.५२२९	
२	अनुसुचित जमाती	२३१.६९४२ (सदर निधी सर्वसाधारण घटकातील	
		असून, टिएसपीसाठी वापरण्याचे केंद्र शासनाने	
		सूचित केले आहे.)	
3	अनुसूचित जाती	940.3६९२	
एकूण		२३९६.५८६३	

3. केंद्र शासनाने केंद्र हिश्श्याच्या पहिल्या हप्त्यापोटी मंजूरी दिलेल्या रू. २३९६.५८६३ लाख निधीचा सदर योजनेअंतर्गत योजनानिहाय कार्यक्रम पुढीलप्रमाणे राहील:-

अ.क्र.	योजनेचे नाव	एकूण आवश्यक	पहिल्या हप्त्यामधील रकमेतून वितरित
		केंद्र हिस्सा	करावयाची रक्कम (रूपये लाखात)
٩	गळीतधान्य विकास कार्यक्रम	३२२६.००	२२२५.१४४९
2	मका विकास कार्यक्रम	३०१.४६	909.8898
एकूण		३५२७.४६	२३९६.५८६३

४. या योजनेसाठी केंद्र शासनाने केंद्र हिश्श्याच्या पहिल्या हप्त्यापोटी मंजूर केलेला रु. २३९६.५८६३ लाख निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०१३- १४ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

केंद्र हिस्सा (७५ टक्के)

मागणी क्रमांक डी-३

अ) २४०१,पीक संवर्धन

११४ , तेलबियाणे विकास

केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५ टक्के)

(००) (०६) एकात्मिक तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम

(२४०१ २४९८) ३३- अर्थसहाय्य

(रू. २२२५.१४४९ लाख)

ब) २४०१, पीक संवर्धन,

१०२, अन्नधान्य पिके

(००) (१६) एकात्मिक मका उत्पादन कार्यक्रम- केंद्र पुरस्कृत योजना

(केंद्र हिस्सा ७५ टक्के)

(२४०१ ३५८३), ३३ — अर्थसहाय्य

(रू. १७१.४४१४ लाख)

५. या योजनेसाठी कृषि आयुक्तालय स्तरावरून राबविण्यात येणाऱ्या बाबींसाठी मंजूर केलेला राज्य हिस्सा रू. ३८१.२५ लाख निधी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०१३-१४ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

राज्य हिस्सा (२५ टक्के)

मागणी क्र. डी-३

२४०१,पीक संवर्धन

११४, तेलबियाणे विकास

पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना

राज्य योजनांतर्गत योजना (राज्य हिस्सा २५ टक्के)

(००) (११४) तेलबियाणे

(००) (०१) एकात्मिक तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम

(२४०१ १५३५) ३३ अर्थसहाय्य

(रू. ३८१.२५ लाख)

- ६. केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधीन दि. ०६मे, २०१३ च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या मागदर्शक सूचनानुसार व मंजूर केलेल्या कृति आराखड्यानुसार सन २०१३-१४ मध्ये एकात्मिक गळीतधान्य व मका विकास कार्यक्रम राबविण्यात यावा.
- ७. राज्य हिश्श्याच्या जिल्हा नियोजन समितीच्या अख्यत्यारितील तरतूदीस प्रशासकीय तसेच वित्तिय मान्यता संबंधित जिल्हाधिकारी यांचेकडून देण्यात येईल.
- 2. गळीत धान्य विकास व मका विकास कार्यक्रमाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रिशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्दिष्टिनहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांना निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी संदर्भाधीन अ.क्र. २ येथील शासन निर्णय समक्रमांक, दि. ३१ मे, २०१३ अन्वये निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयामधील परिच्छेद ५ मधील i) ते vii) मधील बाबीचा अंतर्भाव करण्यात यावा.

- ९. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याला ५ तारखेपर्यंत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घेण्यात यावी.
- 90. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. २७५ /१३ /व्यय- १, दि. १३/०८/२०१३ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार व मा. अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०८१९१४४९०१४००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीरंग वि. जाधव)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
- २. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ३. सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
- ४. विभागीय आयुक्त (सर्व)
- ५. जिल्हाधिकारी, (सर्व)
- ६. सर्व सन्माननीय विधीमंडळ सदस्य
- ७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
- ८. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)
- ९. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
- १०. कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ११. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
- १२. मुख्या लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

- १३. व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, आरे दुग्ध कॉलनी गोरेगाव (पूर्व), मुंबई-६५
- १४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.
- 9५. सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई
- १६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १ /२, मुंबई / नागपूर
- 9७. महालेखाकार(स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन,१०१ महर्षी कर्वे मार्ग, मुंबई-४०० ०२०
- १८. नियोजन विभाग (कार्यासन १४३१ / कार्यासन १४४४), मंत्रालय, मुंबई ३२
- १९. वित्त विभाग (व्यय-१) /अर्थसंकल्प -१३
- २०. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग/आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय, मुंबई-३२
- २१. ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २२. सर्व सह सचिव / उपसचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग (कृषि व फलोत्पादन प्रभाग)
- २३. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २४. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २५. निवडनस्ती